

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie
Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

22 januari 1997

ISBN 90-421-0149-0
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

uw kenmerk
96441061

uw brief
d.d. 18 november 1996

ons kenmerk
U39-97/Bo/mp/533-94

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieueffectrap-
port Oeverfiltraatwinning en diepinfiltra-
tie Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

doorkiesnr.
(030) 234 76 35

Utrecht,
22 januari 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie ten behoeve van Zuid-Oost Utrecht.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie
Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie
Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie ten behoeve van Zuid-Oost Utrecht,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht door de Commissie voor de
milieu-effectrapportage; namens deze,

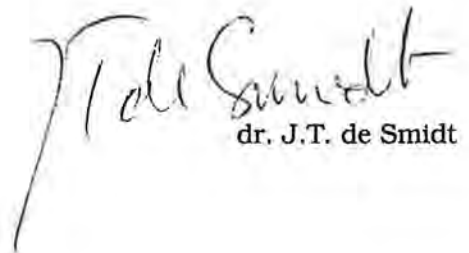
de werkgroep m.e.r. Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

de secretaris

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 22 januari 1997

5 4

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
3. Aanbevelingen voor verdere besluitvorming en evaluatie achteraf	3
3.1 Probleemstelling en doel	3
3.2 Beleidskeuzes	3
3.3 Locatiekeuzes	5

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 230 d.d. 27 november 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

De initiatiefnemer, N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland (WMN), dient op grond van het Waterhuishoudingsplan Provincie Utrecht (1992) voor de winning van 15 miljoen m³ grondwater een alternatief met als grondstof oppervlaktewater te ontwikkelen. Voor de winning en zuivering zijn diverse varianten denkbaar. WMN heeft een voorkeur voor het alternatief waarbij het oppervlaktewater als oeverfiltraat wordt gewonnen, vervolgens na zuivering via diepinfiltratie in de bodem wordt gebracht, waarna het na behandeling als drinkwater wordt gedistribueerd. Dit concept wordt door WMN en verder in dit advies aangeduid als "oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie" en afgekort als "Oedi".

Op grond van het besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.), artikel 15.2, is de infiltratie van water in de bodem of grondwateronttrekking (van meer dan 3 miljoen m³) m.e.r.-plichtig. Dit houdt in dat een milieu-effectrapport (MER) dient te worden geschreven en de procedure zoals beschreven in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer dient te worden doorlopen. Gedeputeerde Staten van Utrecht zijn bevoegd gezag voor de vergunningverlening op grond van de Grondwaterwet en daarmee ook in de m.e.r.-procedure.

Per brief van 18 november 1996 (bijlage 1) heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Het MER werd op 27 november 1996 in de Staatscourant bekend gemaakt (bijlage 2). Het MER heeft van 25 november 1996 tot 11 januari 1997 ter inzage gelegen.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER¹], zoals vastgesteld in december 1995;
- op eventuele onjuistheden²];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³].

Dit advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen, voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit. In bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van deze reacties.

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.10.

2.

OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van oordeel dat het MER **voldoende** informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

De grote hoeveelheid informatie die is gegenereerd is goed toegankelijk gepresenteerd, waardoor een goed beeld op de vele keuzemogelijkheden en de milieugevolgen wordt geboden. Doordat het Oedi-concept met andere concepten is vergeleken met behulp van de methodiek van het Beleidsplan Drink- en industriewatervoorziening blijkt dat met dit concept binnen de Utrechtse situatie aan het drinkwater- en het anti-verdrogingsdoel kan worden voldaan. De Commissie constateert dat dit mogelijk ook voor twee andere concepten geldt. De gehanteerde ecologische en hydrologische effectvoorspellingsmodellen zijn overeenkomstig de stand der kennis en correct toegepast, de milieuhygiënische gevolgen goed beschreven, en de uitkomsten juist geïnterpreteerd.

De Commissie constateert mede op grond van de voorliggende informatie dat er door de verwachte effecten van waterbesparing verdere mogelijkheden zijn voor verdrogingsbestrijding. Zij beveelt aan deze mogelijkheden bij de verdere besluitvorming te betrekken.^{4]}

Voorts is voor de besluitvorming inzake de beleidskeuze voor "Oedi" en voor de locatiekeuzen relevante informatie beschikbaar in de vorm van de resultaten van het onderzoek "Grondwaterbeheer Midden Nederland"^{5]} (GMN) en de daarop volgende studies (Drinkwatervoorziening Midden Nederland en Goed Water Centraal)^{6]}. De Commissie beveelt aan deze informatie bij de verdere besluitvorming te betrekken.

Op deze onderwerpen wordt in het volgende hoofdstuk een toelichting gegeven waarbij de aanbevelingen verder worden uitgewerkt. Daarbij wordt eerst op de probleemstelling en het doel van het project en vervolgens op de informatie over de beleids- en locatiekeuzes ingegaan.

-
- 4 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17. Hierin merkt de Stichtse Milieufederatie op: "Bovendien willen wij nog eens benadrukken dat het onderhavige project slechts gedeeltelijk een oplossing kan betekenen voor het verdrogingsprobleem in de provincie."
- 5 Grondwaterbeheer Midden Nederland: Een nieuw evenwicht, Stuurgroep Grondwaterbeheer Midden Nederland, november 1992.
- 6 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 13.

3. AANBEVELINGEN VOOR VERDERE BESLUITVORMING EN EVALUATIE ACHTERAF

3.1 Probleemstelling en doel

Waterbesparing

Eén van de doelstellingen van het Vewin Milieu Plan, dat door WMN mede is ondertekend, is de vermindering van het waterverbruik. Naast de gerichte bestrijding van verspilling zijn er initiatieven voor de inzet van ander water dan grondwater en gebruik van zogenaamd "grijs" water⁷. Inmiddels is veel kennis beschikbaar over de mogelijkheden voor duurzame waterlevering⁸.

Prognose drinkwaterverbruik

In het MER wordt uitgegaan van een prognose van het drinkwatergebruik in 2020 van 111,81 miljoen m³ per jaar. Er wordt uitgegaan van de volledige dekking van de geprognoseerde behoefte. In de vergunningaanvragen wordt echter gemeld dat de waterbesparing inmiddels taakstelling is. Dit leidt tot een lagere prognose van 96,97 miljoen m³ per jaar in 2020. Er is dus sprake van een verschil van 14,84 miljoen m³ per jaar, ongeveer de omvang van het Oedi-project (15 miljoen m³ per jaar). Dit leidt tot de conclusie dat er verdergaande mogelijkheden zijn voor de reductie van grondwaterwinningen.

De Commissie beveelt aan om de mogelijkheden te onderzoeken om de verwachte besparing op het drinkwatergebruik te gebruiken voor verdere reductie van grondwaterwinningen met het doel de verdroging verder terug te dringen.

3.2 Beleidskeuzes

In het MER worden alternatieven op drie niveaus afgewogen met de nadruk op de locatiekeuze- en inrichtingsniveaus. Daarbij wordt erkend dat een afweging op drie niveaus kan leiden tot suboptimalisatie voor de totale afweging. De Commissie vestigt de aandacht op twee opties waarmee mogelijk ook aan het drinkwater- en het antiverdrogingsdoel kan worden voldaan⁹.

7 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 4 en 17.

8 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

9 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17. Hierin merkt de Stichtse Milieufederatie op: "...dat wij met name op het punt van oeverfiltratie pleiten voor nadere bezinning. Er zijn alternatieven die waarschijnlijk de voorkeur verdienen, maar waarvan nog niet alle gegevens zijn gepresenteerd, wat een goede afweging nog in de weg staat."

Importeren Flevolands grondwater

Een optie die niet aan de orde komt is de "import" van grondwater uit Flevoland. Door de Flevolandse Drinkwater Maatschappij (FDM) is in augustus 1995 een startnotitie^{10]} gepubliceerd voor de winning van 25 miljoen m³ grondwater per jaar, gekoppeld aan reductie van grondwaterwinning "op het oude land". WMN heeft indertijd aangegeven hiervan 10 miljoen m³ te willen importeren.

In het rapport van de stuurgroep Grondwaterbeheer Midden Nederland, waarin de grondwatersysteembenadering is toegepast, wordt geconcludeerd dat reallocatie van grondwaterwinning naar Flevoland een oplossing biedt voor de drinkwatervoorziening waarbij sprake is van minimale aantasting van het regionale watersysteem doordat grondwater wordt gewonnen aan het einde van het grondwatersysteem. Bij een dergelijke winning wordt geen grondwater aan het begin van de stroombaan gewonnen zoals bij de diepinfiltratielokaties op de Utrechtse heuvelrug. Daarnaast wordt gesteld dat vanaf het jaar 2000 de inzet van oppervlaktewaterprojecten van circa 50 tot 60 miljoen m³ noodzakelijk is, te realiseren onder meer langs de Nederrijn en de Lek. Het Oedi-project past binnen deze laatste categorie projecten.

Uit het MER blijkt niet hoe de optie "Importeren Flevolands grondwater" zich verhoudt tot, en of deze zou kunnen dienen als alternatief voor, het Oedi-project dan wel daarnaast een rol in de Utrechtse drinkwatervoorziening zou kunnen spelen.

De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming aan te geven hoe verder gebruik zal worden gemaakt van de kennis die is ontwikkeld in het kader van het project "Grondwaterbeheer Midden Nederland". Zij beveelt aan op grond van de nu beschikbare informatie aan te geven welke plaats de mogelijke import van Flevolands grondwater kan innemen als grondstof voor de Utrechtse drinkwatervoorziening en hoe deze optie zich op beleidsniveau verhoudt tot het Oedi-project.

Diepinfiltreren WRK-water

Twee opties die met het Oedi-concept worden vergeleken zijn alternatieven waarbij voorgezuiverd oppervlaktewater van de Waterleidingmaatschappij Rijn-Kennemerland (WRK) als grondstof wordt gebruikt. In het MER wordt gesteld dat op grond van rationele argumenten er geen significante verschillen tussen de bouwstenen Oedi en diepinfiltratie van WRK-water (WRK-IN-die) zijn. Dit alternatief wordt een uitstekend bruikbaar en realiseerbaar concept genoemd.^{11]} Een aspect waarvan de milieugevolgen niet expliciet aan de orde komen, is het feit dat de er bij WRK deels sprake is van bestaande infrastructuur, terwijl de infrastructuur voor Oedi geheel nieuw opgericht dient te worden.^{12]} In de evaluatie van de alternatieven wordt een optimale bijdrage aan het anti-verdrogingsdoel als één van de argumenten voor de keuze voor het Oedi-con-

10 Zie de startnotitie van de m.e.r.-procedure Grondwaterwinning Flevoland, die is gepubliceerd op 4 oktober 1995. De Commissie voor de m.e.r. heeft hierover op 5 december 1995 advies voor richtlijnen uitgebracht.

11 Zie ook bijlage 4, Inspraakreactie nr. 9.

12 Zie ook bijlage 4, Inspraakreacties nrs. 1 en 2 en 17.

cept genoemd. De optie WRK-IN-die voldoet even goed aan de anti-verdrogingsdoelstelling.

De Commissie beveelt aan het gegeven dat bij de optie WRK-IN deels gebruik kan worden gemaakt van bestaande infrastructuur te betrekken bij de verdere besluitvorming.

3.3 Locatiekeuzes

In het MER wordt gebruik gemaakt van de resultaten van de GMN-studie, waarin is gewerkt op basis van de grondwatersysteembenadering. Niet voor alle ingrepen wordt in het MER echter de plaats in het hydrologische systeem aangegeven. Daardoor wordt de invloed van die ingrepen op de ruimtelijke samenhang tussen kwel- en infiltratiegebieden door grondwaterstromingen niet duidelijk.^{13]}

Milieugevolgen

Zowel de positieve effecten voor de natuur van reductie van winningen als de negatieve effecten van een netto grondwaterwinning bij diepinfiltratie van oppervlaktewater kunnen naar de mening van de Commissie beter zichtbaar gemaakt worden door ook hier de grondwatersysteembenadering toe te passen. Hierbij kan evenals in het MER worden aangesloten bij de landschapsecologische systeemanalyse die in het kader van het GMN-onderzoek is uitgevoerd. Hierdoor ontstaat niet alleen inzicht in het effect van een ingreep op de grondwaterstand ter plaatse, maar wordt tevens duidelijk welke effecten een ingreep heeft elders in het landschap.^{14]} Omdat in de grondwatersysteembenadering behalve de ruimtelijke afbakening van herkomst- en effectgebieden ook grondwaterkwaliteit en verblijftijden worden betrokken, kunnen tevens de effecten worden geëvalueerd van het landgebruik in de herkomstgebieden. Op deze wijze kan bijvoorbeeld de route van eventueel vervuild grondwater dat op weg is naar kwelgebieden, in de afweging worden betrokken. Combinatie van de grondwatersysteembenadering met gegevens over de verspreiding van natte ecosystemen kan leiden tot een beter onderbouwde keuze bij het zoeken naar locaties die voor reductie in aanmerking komen, locaties voor oeverfiltraatwinning, en locaties waar diepinfiltratie wordt gesitueerd.

Locatiekeuze oeverfiltraatwinning

In de uiterwaarden is ter plaatse van de lokaties van oeverfiltraatwinning sprake van een verlaging van de gemiddelde grondwaterstand van 0,8 tot 1,35 meter. De voorspelling dat deze verlaging slechts verwaarloosbaar kleine effecten op de vegetatie heeft is juist. Dit wordt veroorzaakt door de geringe gevoeligheid van de huidige vegetatie voor verdroging. In het MER wordt geen

13 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 1, waarin "een aantal specifieke knelpunten in de specifieke hydrologische uitgangssituatie zoals deze in de verschillende deelgebieden aanwezig is", wordt aangeduid. Ook in inspraakreactie nr. 16 worden specifieke knelpunten aangeduid.

14 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 2. Watertransportmaatschappij Rijn - Kennemerland vraagt hierin aandacht voor de mogelijke verstoring van de kunstmatige kwelsituatie bij de stortplaats 't Klooster.

aandacht besteed aan de potenties voor de vegetatie in de autonome ontwikkeling als gevolg van natuurontwikkelingsprojecten.^{15]}

De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming niet alleen de huidige maar ook potentiële natuurwaarden te betrekken door aan te geven welke concrete voornemens bestaan voor ontwikkeling van natte natuur in het beïnvloedingsgebied.

Locatiekeuze diepinfiltratie

Locaties voor diepinfiltratie worden geselecteerd door toepassing van technische criteria, waarbij de belangrijkste beperking is dat alleen de huidige pompstations in aanmerking komen. Dit heeft als voordeel dat geen verstoring door bouwactiviteiten op nieuwe locaties optreedt en mogelijk minder grondstoffen voor het bouwen van installaties gebruikt zullen worden. Door de beperking van het zoekgebied tot de bestaande pompstations wordt wellicht ook een mogelijkheid voor milieuwinst over het hoofd gezien: de situering van diepinfiltratie op (een) locatie(s) waar de daarbij noodzakelijke winning van grondwater geen effecten heeft op natte ecosystemen.

Voorts constateert de Commissie dat situering van pompstation Leersum op de Utrechtse Heuvelrug de mogelijkheden beperkt om aan de flank van deze stuwwal natuurwinst te boeken door de kwel te versterken.

Afbakening studiegebied

Het zoekgebied voor de reductie van grondwaterwinningen omvat niet de huidige winningen in het Gooi van het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland en die van WMN zelf. Hiermee worden mogelijkheden voor de optimalisatie van het bereiken van de antiverdrogingsdoelstellingen over het hoofd gezien. Een uitbreiding van het zoekgebied voor reductie tot het Gooi is gezien de belangrijke ecologische functie die de zoetwatervoorraad van het Gooi vormt voor de ecosystemen in de Vechtstreek en de Eemvallei echter wel te rechtvaardigen.

Mogelijk kan een integrale beschouwing van alle winningen in het Gooi, waarbij de effecten van sluiting en/of reductie van meerdere combinaties van pompputten worden doorgerekend, leiden tot een meer optimale keuze van locaties voor reductie uit het oogpunt verdrogingsbestrijding.

De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming een nadere analyse van de locaties voor diepinfiltratie, oeverfiltraatwinning, en reductie van grondwaterwinningen uit te voeren, gebaseerd op de grondwatersysteembenadering. Dit vereist een integratie van de resultaten van de modelsimulaties met gegevens over landgebruik, grondwaterkwaliteit, kwel- en infiltratie, en verspreiding van ecosystemen.

Het doel van deze analyse is die locaties te selecteren waar zonder effecten op natte ecosystemen de bij diepinfiltratie noodzakelijke winning

15 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 5, 7, 8 en 17.

van grondwater kan plaatsvinden en waar met de reductie van winningen maximale natuurwinst geboekt wordt.

Voorts beveelt de Commissie aan in het kader van het evaluatieprogramma de effecten op de kwelsituatie aan de flank van de Utrechtse Heuvelrug ter hoogte van Leersum te monitoren¹⁶].

16 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17.

15 18

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Oeverfiltraatwinning en diepinfiltratie
Zuid-Oost Utrecht (Oedi)

(bijlagen 1 t/m 4)

groen!

17/5

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

PROVINCIE :: UTRECHT

Dienst water en milieu

Pythagoraslaan 101 Rabobank Utrecht
Postbus 80300 rek.nr. 39.45.11.182
3508 TH Utrecht Gironr. Rabobank 254134
Telefoon 030-2589111
Fax 030-2522564

Aan de commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
19 NOV. 1996	
nummer	: 1739-96
dossier	: 533-36*lm 67 5x
kopie naar	: Bo-S-plew-bib-mp

Datum 18 november 1996
Nummer 96441061
Uw brief van
Uw nummer
Bijlage div.

Afdeling Waterstaat
Referentie Verrips
Doorkiesnr. 2583441
Dienstfax 2583451
Onderwerp MER OEDI

Geachte dames/heren,

Hierbij zenden wij u in vijfvoud toe het Milieu-Effectrapport Oevergrondwaterwinning en Diepinfiltratie (OEDI) wat door de N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland op 28 oktober 1996 aan ons is overlegd. Bij het MER zijn de richtlijnen gevoegd waaraan het moet voldoen en de vergunningaanvragen waarop het betrekking heeft. In onze vergadering van 5 november 1996 hebben wij het MER aanvaardbaar verklaard.

Ingevolge wat daarover in de Wet Milieubeheer is geregeld is het MER nu aan de adviseurs toegezonden, wordt het in alle betrokken gemeenten vanaf 25 november a.s. ter inzage gelegd en wordt er openbaar kennis van gegeven.

Bijgevoegd Milieubericht is in de Staatscourant geplaatst. Voorts is per gemeente eenzelfde Milieubericht in de plaatselijke pers gepubliceerd waarin voor die gemeente de tijden zijn vermeld dat de stukken kunnen worden ingezien.

In het kader van de procedure zullen op 16 december in Houten en op 20 december in Soestduinen hoorzittingen worden gehouden. In bijgevoegde bekendmaking zijn de verdere gegevens daarover opgenomen. De periode waarin reacties op het MER bij ons kunnen worden ingebracht hebben wij gesteld tot 11 januari 1997. Zo spoedig mogelijk daarna zullen we deze aan u toezenden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Utrecht,
namens hen,

A. Verrips
bureau kwantitatief grondwaterbeheer

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 230 d.d. 27 november 1996

PROVINCIE :: UTRECHT

Milieubericht

Dit Milieubericht gaat over het project OEDI van de N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland (WvM). OEDI staat voor Oevergrondwaterwinning en diepinfiltratie en gaat over de zorg voor een goede drinkwatervoorziening in combinatie met het bestrijden van verdroging.

HET OEDI PROJECT

De bedoeling van het OEDI project is om inhoud te geven aan het beleid dat in het Waterhuishoudingsplan van de provincie Utrecht is vastgelegd. Daarin staat dat de waterleidingbedrijven ervoor moeten zorgen dat in het jaar 2000, ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal nog maar 85 % grondwater wordt onttrokken van de hoeveelheid die in 1990 was toegestaan. Door elders opgepompt (oever)grondwater in de Heuvelrug te infiltreren en later weer op te pompen kan dat "vreemde" water voor de drinkwatervoorziening worden ingezet en kunnen andere drinkwateronttrekkingen geheel of gedeeltelijk worden stopgezet. Daarmee wordt een belangrijke stap in de bestrijding van de verdroging gezet.

WMN heeft in verband met OEDI de volgende vergunningen aangevraagd:

- het onttrekken van grondwater in de gemeente Houten in de Waalse Waard 5 mln m³ per jaar, de Sleenwaard 7 mln m³ per jaar en de Schalkwijkse Buitenwaard 3 mln m³ per jaar; doordat dit water op korte afstand van de Lek wordt onttrokken bestaat het voor het overgrote deel uit (voorgezuiverd) oppervlaktewater;
- het infiltreren van dit water bij de drinkwaterpompstations Soestduinen 10 mln m³ per jaar, Amersfoort-Berg 3 mln m³ per jaar, Driebergen en Leersum ieder 1 mln m³ per jaar;
- het op dieselde pompstations opnieuw onttrekken van het geïnfiltreerde water samen met de hoeveelheid grondwater die daar nu al voor de drinkwatervoorziening wordt onttrokken: in Soestduinen 19 mln m³, in Amersfoort-Berg 6 mln m³, in Driebergen 1,9 mln m³ en in Leersum 1,8 mln m³ per jaar.

Onderzoek heeft aangeleend dat de verdroging het best wordt bestreden als vervolgens de pompstations Baam (1,2 mln m³), Blijhoven (2 mln m³), Lage Vuursche (0,1 mln m³) en Soest (1,2 mln m³) helemaal worden stopgezet en de onttrekkingen in Groenekan met 3 mln m³ en Loosdrecht met 1,5 mln m³ per jaar worden verminderd.

MER

Voor het onttrekken van grondwater en voor het infiltreren van water in de bodem is een vergunning van de provincie nodig. Omdat het in dit geval om hele grote grondwateronttrekkingen en infiltraties gaat, schrijft de wet voor dat een Milieu Effect Rapportage (MER) moet worden gemaakt.

Aangezien alle vergunningaanvragen binnen dit project nauw verband met elkaar houden is er voor gekozen om één MER voor het hele project te maken, in plaats van voor elke vergunningaanvraag afzonderlijk.

Voordat aan het onderzoek voor het MER kon worden begonnen zijn in 1993 door de provincie richtlijnen voor het MER opgesteld. Op 28 oktober 1996 heeft WMN dit "MER Oeverfiltratiewinning en Diepinfiltratie" formeel ingediend.

INSPRAAK

Gedeputeerde staten hebben vastgesteld dat het MER voldoet aan de wettelijke eisen en aan wat in de richtlijnen is gesteld. Het MER moet nu met de richtlijnen en de vergunningaanvragen ter inzage worden gelegd zodat iedereen daar zijn of haar mening over kan vormen en indien nodig kan reageren. Er worden ook twee hoorzittingen belegd waarin u uw mening mondeling kunt geven. Het is de bedoeling dat de op- of aanmerkingen alleen gaan over de vraag of het MER voldoet aan de richtlijnen, of er onjuistheden in staan of dat op een andere manier niet aan de wettelijke eisen is voldaan. Inspraak op de vergunningaanvragen is in deze fase niet mogelijk; dat komt in een later stadium.

Terinzagelegging

De invloed van OEDI heeft gevolgen voor de grondwaterstand in het hele gebied in de provincie Utrecht ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal. Daarnaast wordt ook de grondwaterstand over de provinciegrens nog beïnvloed. De stukken liggen daarom vanaf 25 november 1996 ter inzage in alle gemeentehuizen in dat gebied. Het gaat daarbij om de gemeenten:

Loosdrecht	Maarlandse dijk	De Bilt	Zeist
Bunnik	Houten	Cothen	Wijk bij Duurstede
Amerongen	Rhenen	Veenendaal	Leersum
Doom	Driebergen	Maam	Renswoude
Woudenberg	Leusden	Amersfoort	Soest
Baam	Bunschoten	Eemnes	Maarsse
Vianen	Culemborg	Hilversum	

In de gemeente Utrecht wordt het MER in het provinciehuis ter inzage gelegd.

Als u wilt reageren dan dient uw reactie vóór 11 januari 1997 te worden ingediend bij: Gedeputeerde staten van Utrecht, Postbus 80300, 3508 TH in Utrecht.

Als u heeft gereageerd maar u wilt niet dat uw persoonlijke gegevens bekend worden dan wordt daar rekening mee gehouden als u dat bij uw reactie aangeeft.

Hoorzittingen

Op 16 december 1996 zal van 14.00 uur tot 16.30 uur een hoorzitting worden gehouden in het gemeentehuis van Houten.

Op 20 december 1996 zal van 9.30 uur tot 12.00 uur een hoorzitting worden gehouden bij het pompstation Soestduinen aan de Van Weerden Poelmanlaan in Soest.

Aan het eind van de inspraakperiode wordt het MER met de inspraakreacties geloosd door de (Rijks) Commissie voor de milieueffectrapportage.

VERGUNNINGAANVRAGEN

Als het advies van de commissie is afgegeven kan worden gestart met de beoordeling van de vergunningaanvragen. In de procedure daarvoor moeten ontwerp-besluiten ter inzage worden gelegd. Dat is ook het moment waarop u uw mening over de effecten van een afzonderlijke grondwateronttrekking of infiltratie kunt geven. Aangezien in totaal zeven vergunningaanvragen moeten worden behandeld, wordt verwacht dat de laatste daarvan pas eind 1997 in de inspraak zullen komen. Uiteraard zal ook dit tijdig uitgebreid bekend worden gemaakt.

Informatie

Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij het bureau Kwantitatief grondwaterbeheer van de provincie Utrecht: 030-2583441.

21

19

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland (WMN)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Utrecht

Besluit: vergunningverlening ingevolge artikel 14 van de Grondwaterwet

Categorie Besluit m.e.r.: 15.2

Activiteit: WMN is voornemens op grond van het Waterhuishoudingsplan van de provincie Utrecht een alternatief met als grondstof oppervlaktewater te ontwikkelen voor de winning van 15 miljoen m³ grondwater. Deze capaciteit dient in het jaar 2000 te worden bereikt. Voor de winning en zuivering zijn diverse varianten denkbaar. WMN heeft een voorkeur voor het alternatief waarbij het oppervlaktewater als oevergrondwater wordt gewonnen, na zuivering via diepinfiltratie in de bodem wordt gebracht en na een beperkte behandeling als drinkwater wordt gedistribueerd.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 16 augustus 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 15 oktober 1993

richtlijnen vastgesteld: 16 december 1993

kennisgeving MER: 27 november 1996

toetsingsadvies uitgebracht: 22 januari 1997

Bijzonderheden: geen

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. A.D. Hulsman (tijdens toetsingsfase)

ir. A.G. Posthumus

dr. J.T. de Smidt (voorzitter tijdens toetsingsfase)

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter tijdens richtlijnenfase)

dr. M.J. Wassen

Secretaris van de werkgroep: drs. R.J. Bonte.

23 24

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970101	IVN-De Bilt e.o.	De Bilt	970113
2.	961224	n.v. Watertransportmaatschappij Rijn-Kennemerland WRK	Amsterdam	970113
3.	970107	Burgemeester en Wethouders gemeente Veenendaal	Veenendaal	970113
4.	970197	Burgemeester en Wethouders gemeente Driebergen-Rijsenburg	Driebergen-Rijsenburg	970113
5.	970110	Gedeputeerde Staten provincie Zuid-Holland	Den Haag	970116
6.	970110	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Regio Holland/Utrecht	Nieuwegein	970116
7.	970109	Hoogheemraadschap va de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden	Gorinchem	970116
8.	970110	Waterschap Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden	Geldermalsen	970116
9.	970109	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Utrecht	Nieuwegein	970116
10.	970108	Gedeputeerde Staten provincie Noord-Holland	Haarlem	970116
11.	961217	Burgemeester en Wethouders gemeente Loosdrecht	Loosdrecht	970116
12.	970109	GLTO ZuidMiddenOost	De Bilt	970116
13.	970108	Gedeputeerde Staten provincie Gelderland	Arnhem	970116
14.	970109	Burgemeester en Wethouders gemeente Baarn	Baarn	970116
15.	970108	Staatstoezicht op de Volksgezondheid, Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Utrecht	Utrecht	970116
16.	970105	Vereniging 'Maarn Maarsbergen Natuurlijk'	Maarn	970116